

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/69/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014201234
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014201234.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/97/2014-16 zo dňa 30. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/97/2014-16 zo dňa 30. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2014. Odporkyňa týmto rozhodnutím zamietla žiadosť navrhovateľky o starobný dôchodok zo dňa 13.03.2014.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný. Navrhovateľka žiadosťou zo dňa 13.03.2014 požiadala o priznanie starobného dôchodku od 16.02.2014, pričom žiadala o uznanie starostlivosti o deti O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá trvala do 10.09.1995 a Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorá trvala do 05.06.1997. V dávkovom konaní bolo preukázané, že osobná starostlivosť o dieťa Q. trvala do dosiahnutia jeho plnoletosti, t. j. do 18. roku veku v rozsahu 3 605 dní, t. j. 9 rokov a 320 dní, čím nebola splnená podmienka výchovy dieťaťa podľa § 15 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva práce asociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Navrhovateľka preto dovŕši dôchodkový vek až ku dňu 16.11.2015. Súd preto dospel k záveru, že žiadosť navrhovateľky o priznanie starobného dôchodku od 16.02.2014 bola zamietnutá v súlade so zákonom.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľka namietala neúplné zistenie skutkového stavu a nesprávnu

aplikáciu relevantných zákonných ustanovení. Uviedla, že o syna Q. sa starala od jeho narodenia (08.09.1978) do právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva, t. j. do 26.06.1987, a nie do 05.06.1987, teda odporkyňa neoprávnene skrátila dobu jej osobnej starostlivosti o syna o 21 dní. Návrhom z 28.03.1995 žiadala o zmenu zverenia maloletého syna Q. do jej opatery, lebo od 01.01.1995 s ňou býval v spoločnej domácnosti. Rozsudkom číslo 13 p 101/95 zo dňa 22.06.1995, ktorý nadobudol právoplatnosť 24.07.1995, súd schválil rodičovskú dohodu a maloletého syna Q. zveril do jej výchovy. Z predmetného rozsudku tiež vyplýva, že minimálne od 01.07.1995 (a nie od 24.07.1995) už bol maloletý syn Q. v spoločnej domácnosti s ňou, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že súd určil výživné k rukám matky od 01.07.1995. Teda aj v tejto súvislosti odporkyňa skrátila dobu jej osobnej starostlivosti, a to o 23 dní. Rozhodnutím odporkyne sa preto cíti neoprávnene poškodená a žiada, aby odvolací súd toto rozhodnutie zrušil.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia. Poukázala na relevantné zákonné ustanovenia s tým, že v dávkovom konaní bolo preukázané, že navrhovateľka sa o dieťa O., nar. XX.XX.XXXX, starala od narodenia do 10.09.1995 a o dieťa Q., nar. XX.XX.XXXX od 08.09.1978 do 05.06.1987 a od 24.07.1995 do 07.09.1996, t. j. do 18 rokov veku 3 605 dní (9 rokov a 320 dní). Podmienku výchovy o Q. preto podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 149/1988 Zb. nemožno považovať za splnenú. Zákomom stanovenú podmienku výchovy dieťaťa navrhovateľka spĺňa len pri starostlivosti o dieťa O., preto dôchodkový vek dovŕši až XX.XX.XXXX. Žiadosť o starobný dôchodok ku dňu 16.02.2014 teda odporkyňa zamietla v súlade so zákonom, preto trvá na vecnej správnosti svojho rozhodnutia a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil. Ku konkrétnym dôvodom odvolania sa odporkyňa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p., odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 30.06.2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.08.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z., má poistenec nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca.

Podľa § 65 ods. 7 písm. g/ zákona č. 461/2003 Z. z., žene, ktorá vychovala jedno dieťa a vek 56 rokov dovŕšila v roku 2010, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 56 rokov sa pripočíta 63 kalendárnych mesiacov.

Podľa § 258 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenkyni, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovŕši dôchodkový vek podľa § 65 ods. 4 až 8, sa výchova dieťaťa posudzuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, podmienka výchovy dieťaťa je splnená, ak sa žena osobne stará alebo starala o dieťa vo veku do dosiahnutia plnoletosti aspoň po dobu 10 rokov.

Podľa § 60 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z., rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o starobný dôchodok ku dňu 16.02.2014, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj preskúmané rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými uplatnenými námietkami a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených navrhovateľkou, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

V konaní bolo u navrhovateľky sporné splnenie podmienky výchovy dieťaťa - syna Q. v minimálnom rozsahu 10 rokov do dosiahnutia jeho plnoletosti z hľadiska určenia jej dôchodkového veku. Podľa výpočtu odporkyne osobná starostlivosť o dieťa Q. trvala do dosiahnutia jeho plnoletosti v rozsahu 3 605 dní, t. j. 9 rokov a 320 dní, preto podmienka výchovy v zmysle citovaných predpisov nebola splnená. Navrhovateľka v odvolaní namietala, že táto doba nebola určená správne a preukazovala poskytovanie starostlivosti v rozsahu ďalších 44 dní (21 + 23), tak ako je uvedené vyššie. Ak by sa aj potvrdila správnosť jej výpočtu, znamenalo by to spolu 9 rokov a 364 dní. Pretože rok dôchodkového poistenia je 365 dní, ani v takomto prípade by zákonná podmienka 10 rokov nebola splnená.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľka v konaní nemala úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.